UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu	**SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA**
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, spolu 165 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola (názov, adresa)	**Základná škola Belehradská 21, Košice**
Stupeň vzdelania	**nižšie stredné vzdelávanie - ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom pre nižšie stredné vzdelávanie, ktorý nadobúda účinnosť od 1.9.2015.

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, obsahom ktorého Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

2. CIELE PREDMETU

Ciele predmetu sú v súlade s cieľmi vzdelávacieho predmetu, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Obsahvyučovaciehopredmetuslovenský jazyk a literatúra v 6. ročníku vedie kpostupnému osvojovaniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií, ktoré sú v súlade s profilom absolventa nižšieho stredného vzdelávania, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

4.– 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsahový a výkonový štandard predmetu je v súlade s obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný vzdelávací predmet **– ŠVP, 2015,** jazyk **s. 20 – 33,** literatúra **s. 57 – 62.**

Obsahový a výkonový štandard je doplnený o témy obsahového a výkonového štandardu z predchádzajúceho ročníka v školskom roku 2020/2021 z dôvodu nedostatočnej časovej dotácie vyučovacích hodín v danom predmete, spôsobený pandemickou situáciou**.**

Témy:

Reklama
Diskusia
Rozprávanie
Téma a hlavná myšlienka
Jednovýznamové a viacvýznamové slová
Spisovný jazyk a nárečia
Príslovia a pranostiky
Encyklopédie

PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezové témy sú implementované v predmete slovenský jazyk a literatúra priebežne v jednotlivých tematických celkoch: osobnostný a sociálny rozvoj, výchova k manželstvu a rodičovstvu, environmentálna výchova, mediálna výchova, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia.

Prierezové témy predmetu sú v súlade s prierezovými témami pre vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra, schválenými ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Obsahový a výkonový štandard je doplnený o vzdelávanie v oblasti finančnej gramotnosti. Opiera sa o vládou schválenú stratégiu. V súvislosti s tým bol v roku 2014 aktualizovaný Národný štandard finančnej gramotnosti (NŠFG).

Témy finančnej gramotnosti sú zapracované do ŠkVP na základe metodiky, ktorú schválilo MŠ SR dňa 22. augusta 2014 pod číslom 2014-498/40322:5-10E0 s účinnosťou od 1. septembra 2014.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Stratégia vyučovania slovenského jazyka a slohu

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
Hláskoslovie alebo zvuková stránka jazyka	reproduktívna, m. brainstormingu, m. práce s knihou, m. riešenia úloh, m. rozhovoru, uvažuj-vytvor pár-vymeň si názor, m. výkladu, m. otázok a odpovedí	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	individuálna práca, skupinová práca, diferencované vyučovanie, frontálna práca, domáca práca, doučovanie, súťaže, kvízy
Lexikológia	heuristická, m. pozorovania, m. práce s knihou, reproduktívna, m. otázok a odpovedí	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	individuálna práca, skupinová práca, diferencované vyučovanie, frontálna práca, domáca práca, doučovanie, súťaže, kvízy
Morfológia	zhlukovanie, m. predĺženého výkladu, m. rozhovoru, recipročné vyučovanie, analýza sémantických prvkov, práca s knihou, cinquain	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	individuálna práca, skupinová práca, diferencované vyučovanie, frontálna práca, domáca práca, doučovanie, súťaže, kvízy
Syntax	m. výkladu, m. práce s knihou, uvažuj - vytvor pár-vymeň si názor, m. otázok a odpovedí	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	individuálna práca, skupinová práca, diferencované vyučovanie, frontálna práca, domáca práca, doučovanie, súťaže, kvízy
Sloh	pomiešané udalosti, uvažuj-vytvor pár-vymeň si názor, m. rozhovoru, reproduktívna, m. brainstormingu (hobo metóda), reťazový dialóg, rolové čítanie, voľná písomná práca	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	individuálna práca, skupinová práca, diferencované vyučovanie, frontálna práca, domáca práca, doučovanie, súťaže, kvízy

Stratégia vyučovania literárnej výchovy

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	**Postupy**	**Formy práce**
I. Ľudová slovesnosť: Príslovia Porekadlá Pranostiky Hádanky Anekdoty	m.výkladu, m.rozhovoru, reproduktívna, demonštračná, autodidaktická	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	frontálna práca, skupinová práca, individuálna práca, diferencované vyučovanie, domáca práca, súťaže, kvízy, tajničky
II. Poézia: 1. Básne 2. Piesne 3. Balady	zhlukovanie, m.rozhovoru, m. pozorovania, m. výkladu, recipročné vyučovanie, práca s knihou, komparatívna m.	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	frontálna práca, skupinová práca, individuálna práca, diferencované vyučovanie, domáca práca, súťaže, kvízy, tajničky
III. Rozprávanie vo veršoch i v próze Človeče, spoznávaš sa v bájkach? O čom rozprávajú báje? Zo života detí Dobrodružná literatúra Detektívna literatúra Dramatické umenie Čo sme sa naučili, čo už vieme	m. výkladu, pozorovania, m. rozhovoru, reproduktívna, dramatizácia, voľná písomná práca, rolové čítanie, komparatívna m., práca s knihou, demonštračná m.	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	frontálna práca, skupinová práca, individuálna práca, diferencované vyučovanie, domáca práca, vlastná tvorivá práca, súťaže, kvízy, tajničky
Mimočítankové čítanie Literatúra z témou Zo života detí a detektívna literatúra podľa vlastného výberu	práca s knihou, práca s PC, voľná písomná práca	analýza, syntéza, indukcia, dedukcia	Projektové vyučovanie

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje slovenského jazyka a slohu

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje** (internet, knižnica, ...)
Zvuková stránka jazyka	Mgr. Monika Andrejčáková, PhD., Mgr. Iveta Barková, PhDr. Katarína Huncová, PhD. Slovenský jazyk 5 – pracovná učebnica Vydavateľ: Expol pedagogika s. r. o. Heydukova 12 – 14, Bratislava 2024	CD-prehrávač, magnetofón , spätný projektor, multimediálny projektor	mapky SJ, tabuľky SJ	internet, žiacka knižnica, učiteľská knižnica, (encyklopédie, slovníky, časopisy, tlač)

Lexikológia	Mgr. Monika Andrejčáková, PhD., Mgr. Iveta Barková, PhDr. Katarína Huncová, PhD. Slovenský jazyk 5 – pracovná učebnica Vydavateľ: Expol pedagogika s. r. o. Heydukova 12 – 14, Bratislava 2024	CD-prehrávač, magnetofón , spätný projektor, multimediálny projektor	mapky SJ, tabuľky SJ	internet, žiacka knižnica, učiteľská knižnica, (encyklopédie, slovníky, časopisy, tlač)
Morfológia	Mgr. Monika Andrejčáková, PhD., Mgr. Iveta Barková, PhDr. Katarína Huncová, PhD. Slovenský jazyk 5 – pracovná učebnica Vydavateľ: Expol pedagogika s. r. o. Heydukova 12 – 14, Bratislava 2024	CD-prehrávač, magnetofón , spätný projektor, multimediálny projektor	mapky SJ, tabuľky SJ	internet, žiacka knižnica, učiteľská knižnica, (encyklopédie, slovníky, časopisy, tlač)
Syntax	Mgr. Monika Andrejčáková, PhD., Mgr. Iveta Barková, PhDr. Katarína Huncová, PhD. Slovenský jazyk 5 – pracovná učebnica Vydavateľ: Expol pedagogika s. r. o. Heydukova 12 – 14, Bratislava 2024	CD-prehrávač, magnetofón , spätný projektor, multimediálny projektor	mapky SJ, tabuľky SJ	internet, žiacka knižnica, učiteľská knižnica, (encyklopédie, slovníky, časopisy, tlač)
Sloh	Mgr. Monika Andrejčáková, PhD., Mgr. Iveta Barková, PhDr. Katarína Huncová, PhD. Slovenský jazyk 5 – pracovná učebnica Vydavateľ: Expol pedagogika s. r. o. Heydukova 12 – 14, Bratislava 2024	CD-prehrávač, magnetofón , spätný projektor, multimediálny projektor	mapky SJ, tabuľky SJ	internet, žiacka knižnica, učiteľská knižnica, (encyklopédie, slovníky, časopisy, tlač)

Učebné zdroje literárnej výchovy

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje** (internet, knižnica, ...)
I. Ľudová slovesnosť: Príslovia Porekadlá Pranostiky Hádanky Anekdoty	Mgr. Daniela Petríková: Literárna výchova pre 6.roč. základných škôl, vydalo Združenie EDUCO 2010	CD-prehrávač, magnetofón, spätný projektor, multimediálny projektor	portréty, tabuľky z literatúry	internet, žiacka knižnica, učiteľská knižnica, (encyklopédie, časopisy, tlač)
II. Poézia: 1. Básne 2. Piesne 3. Balady	Mgr. Daniela Petríková: Literárna výchova pre 6.roč. základných škôl, vydalo Združenie EDUCO 2010	CD-prehrávač, magnetofón, spätný projektor, multimediálny projektor	portréty, tabuľky z literatúry	internet, žiacka knižnica, učiteľská knižnica, (encyklopédie, časopisy, tlač)
III. Rozprávanie vo veršoch i v próze:	Mgr. Daniela Petríková: Literárna výchova pre 6.roč.	CD-prehrávač, magnetofón,	portréty, tabuľky	internet, žiacka knižnica,

Človeče, spozná-vaš sa v bájkach? O čom rozprávajú báje? Zo života detí Dobrodružná literatúra Detektívna literatúra Dramatické umenie Čo sme sa naučili, čo už vieme	základných škôl, vydalo Združenie EDUCO 2010	spätný projektor, multimediálny projektor	z literatúry	učiteľská knižnica, (encyklopédie, časopisy, tlač)
Mimočítankové čítanie		PC	knihy	Internet, Žiacka knižnica, Učiteľská knižnica, (encyklopédie, časopisy, tlač

8. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011R na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1. 5. 2011.

Hodnotenie predmetu je v súlade s hodnotením pre vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra, schváleným ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Hodnotenie predmetu je totožné s hodnotením vzdelávacieho štandardu ŠVP pre príslušný vzdelávací predmet **– ŠVP, 2015, s. 66 – 69.**